

JANKOVICS JÓZSEF (1949–2021) hagyatéka

Tudóskönyvtárak az MTA Könyvtár és Információs Központ gyűjteményében

Jankovics József fantasztikusan sokoldalú irodalomtörténész volt. Nemcsak szűk területén, a 17. századi magyar irodalomban mozgott otthonosan, hanem kortárs írók, költők sorát mondhatta barátjának. Lelkesen kutatta a régi magyar irodalom összefüggéseit, s nagy hangsúlyt fektetett a források közzétételére. Szerkesztői, koordinálói tevékenysége legendás volt: „Egy szakállas békebíró, aki támogat, noszogat, s ha bajban vagy, segít.” – mondta róla Csörsz Rumen István.

Jankovics József 1949-ben született Seregélyesen, és az akkori József Attila Tudományegyetemen végzett magyar–angol szakon Szegeden. 1978-tól az MTA Irodalomtudományi Intézetének munkatársaként dolgozott, majd 1992–2015 között a Reneszánsz Osztály vezetője volt (2004–2013 között igazgatóhelyettese). Szerkesztője volt a Kortárs, Nagyvilág és Mozgó Világ lapoknak is.

Az Irodalomtudományi Intézet volt igazi szellemi otthona, ahol egyik motorja volt a Reneszánsz Osztály szakmai körének, a „Rebakucs”-nak. A régi magyar irodalom könyvsorozatainak szerkesztőjeként ([Humanizmus és Reformáció](#), [Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum](#), [Régi Magyar Költők Tára XVII. századi](#) sorozata) a hazai tudóstársadalom számára jelentős szövegkiadások sorában működött közre. Tudományos „feszítávjára” és munkabírására jellemző, hogy ugyanolyan alaposan szerkesztette és adta közre többek között Ányos Pál, Bethlen Farkas, Gyöngyösi István műveit, mint Babits Mihály írásait. Bethlen Miklós-tanulmányai és Gyöngyösi-kiadása a hazai bölcsészettudományi kutatások jelentős eseménye volt.

Részt vett a Nemzetközi Magyar Filológia Társaság (ma: Nemzetközi Magyarorságtudományi Társaság) munkájában és kiadványainak ([Hungarológiai Értesítő](#), [Hungarian Studies](#), [Hungarológiai Közlemények](#), [Lymbus](#)) szerkesztésében is. A Társaságnak 1984-től főtítkárhelyettese, majd 1991-től 2006-ig főtítkára volt.

Ahogy Bene Sándor irodalomtörténész mondta róla: „Jankovics József igazi életműve a mások helyett elvégzett iradatlan mennyiségű munka volt.”

2008-ban a Magyar Köztársaság Tiszti keresztlélek polgári tagozatával tüntették ki, 2016-ban Móricz Zsigmond Díjat, 2018-ban Klaniczay-díjat nyert, és ugyanebben az évben megkapta a Magyar Tudományos Akadémia Főtítkári Kutatói Elismerését.

Halálát követően tékája 2024-ben került az Akadémiai Könyvtárba, ahol a feldolgozás után – családjá támogató közreműködésével – az intézmény Tudóskönyvtárak sorozatának

méltó darabja lett. Az állományba felvett (nem duplum) kötetek száma 552 tétel, a duplum kötetek száma 2163. A teljes anyagban a dedikált kötetek száma 848 darab. Folyóiratból 541 cím került be. A fel nem vett kötetek listázása és az összes [dedikáció digitalizálása](#) szintén megtörtént. A hagyaték egészének bemutatója: 2026. május 21. (Magyar Tudományos Akadémia). A több részből álló dokumentumegyüttes az MTA Könyvtárának [REAL repozitóriumában](#) egy helyen kutatható.

MTA KIK Gyűjteményszervezési Osztály

Budapest, 2026. május 6.